

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

**МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ:
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES:
INTERDISCIPLINARY ASPECT**

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної
internet- конференції до Всесвітнього дня анатомії
Materials of International Interdisciplinary Scientific and Practical
Internet Conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків, 17 жовтня 2024 року)

Харків
ПВНЗ «ХММУ»
2024

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

МЕДИЧНІ ТА БІОЛОГІЧНІ НАУКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ
MEDICAL AND BIOLOGICAL SCIENCES: INTERDISCIPLINARY ASPECT

Матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії

Materials of International Interdisciplinary Scientific and Practical Internet Conference dedicated to the World Anatomy Day

(м. Харків, 17 жовтня 2024 року)

Харків

ПВНЗ «ХММУ»

2024

УДК (61:57):004.773.7

М 42

Редакційна колегія:

д-р пед. наук, доц. Давидова Ж.В.; канд. пед. наук Кудрявцева Т.О.; канд. мед. наук Жемела О.Д.; канд. фарм. наук, доц. Бурлака І.С.; канд. техн. наук, доц. Нессонова М.М.; канд. біол. наук Тининика Л.М.; канд. біол. наук Нікольченко А.Ю.; канд. біол. наук, доц. В'язовська О.В.; зав. бібліотеки Чернишенко Н.П.

(реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 534 від 30 вересня 2024 р.)

*Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність матеріалів
відповідальність несуть автори.*

М42 Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект: матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії (17 жовтня 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. Д. М. Шияна; Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет». – Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2024. – 325 с.
ISBN 978-617-7886-65-4

Збірник містить матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до Всесвітнього дня анатомії «Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект». Наукове видання висвітлює теоретичні та практичні результати наукових досліджень науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої освіти, молодих науковців (докторантів, аспірантів, студентів), лікарів-практиків, наукових співробітників з історії становлення вітчизняної та світової морфології, актуальних питань застосування сучасних морфологічних методів і наукових технологій в медицині; клінічних, діагностичних, фармакологічних аспектів клінічної медицини; цифрових технологій в медичній науці, практиці та освіті; міждисциплінарного підходу до підготовки майбутніх лікарів в Україні та світі.

Для широкого кола наукових, науково-педагогічних (педагогічних) і практичних працівників.

УДК (61:57):004.773.7

© ПВНЗ «Харківський міжнародний
медичний університет», 2024

© Колектив авторів, 2024

завжди свідчить про кращу фізичну форму.

Висновок. Дослідження метаболічного синдрому сприяє розвитку нових наукових знань у галузі ендокринології, кардіології та дієтології, що важливо для медичної практики та навчання. Метаболічний синдром вимагає різного підходу в залежності від вікової групи. Раннє виявлення, профілактика та спеціалізоване лікування в кожній віковій категорії можуть суттєво знизити ризики та покращити якість життя.

КІСТКОВА ТКАНИНА ТА ЇЇ ЗМІНИ ПІД УПЛИВОМ ФІЗИЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ В ЖІНОК

Гарькуша А. Ю., Сазонова О. М.

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

ayharkusha.2m23@knmu.edu.ua

Вступ. Опорно-руховий апарат забезпечує підтримку, переміщення в просторі й зміну положення нашого тіла. Пасивною частиною цього апарату є кістки й з'єднання між ними. Розуміння їхніх нормальної будови, принципів функціонування, а також чинників, які мають вплив на їхню структуру, необхідне для забезпечення активного й щасливого життя. Особлива увага спрямована на жінок, оскільки з настанням менопаузи зменшується рівень естрогенів, які відповідальні за будову кісткової тканини, і відповідно збільшується ризик розвитку патологій кісток, тому заняття фізичною активністю можуть служити профілактикою таких станів. У цій науковій роботі ми розібрали, як саме фізична активність впливає на стан кісток у жінок.

Мета. Визначити, як кісткова тканина змінюється під впливом фізичного навантаження в жінок.

Матеріали й методи. Огляд науково-медичної літератури.

Результати. Протягом життя кістки змінюються в розмірі, формі й розташуванні за допомогою двох процесів – моделювання й ремоделювання. Ці механізми забезпечують остеобласти, що синтезують матрикс кістки, й

остеокласти, що руйнують її. Із часом остеобласти перетворюються на остеоцити й замуруються в матрикс, при цьому з'єднуючись за допомогою відростків один з одним і з остеобластами. Коли на кістку впливають механічні сили або виникає травма, спричиняється коливання тканинної рідини навколо остеоцитів і їхніх відростків, а вони, у свою чергу, відповідають на це передачею до остеобластів й остеокластів сигналів про необхідність формування або резорбції кістки. Саме це є основою зміни кісток під впливом фізичної активності. Розміри й форма скелета в основному обумовлені спадковістю, але на них також може впливати фізичне навантаження. Якщо воно відсутнє протягом тривалого часу, це може викликати швидку втрату кісткової маси. Також на кістки впливає рівень певних гормонів (кальцитріол, кальцитонін, паратиреоїдний гормон, естроген, тестостерон й інші) (Bone Health And Osteoporosis: A Report Of The Surgeon General, 2004). Розглянемо кілька дослідів. В одному з експериментів здоровим жінкам в постменопаузальному періоді 50-60 років пропонували стрибки на одній нозі протягом 3 місяців, збільшуючи з 3×10 до 4×20 стрибків на день. Згодом вимірювали індекс міцності кісткового матеріалу (ІМКМ) на середині великогомілкової кістки, мікроструктуру, щільність і геометрію на дистальній частині великогомілкової кістки. У кінці експерименту було виявлено зміну ІМКМ великогомілкової кістки, яка піддавалася навантаженню, на 7%. Значна зміна лише одного параметра, імовірно, зумовлена віком учасниць дослідження (Sundh та ін., 2018). У наступному дослідженні проаналізували вплив зумби (інтенсивна фізична активність (ІФА)) й акваджиму (фізична активність з невеликим навантаженням (ФАНН)) на здорових неактивних жінок 30-50 років, яких розподілили в три групи: ІФА, ФАНН і контрольну групу (КГ). Дослідження тривало 12 тижнів, програма охоплювала три 40-хвилинні тренування на тиждень. До й після закінчення експерименту було виміряно мінеральний вміст кісткової тканини (МВКТ) й регіональну щільність кісткової тканини (РЦКТ) в поперековому відділі хребта й правій стегновій кістці. Було виявлено значну відмінність для групи з ІФА й КГ в РЦКТ

всього стегна (1.76% проти -0.44% відповідно), шийки стегна (1.80% проти -2.71% відповідно) й міжвертлюгової області (2.03% проти -0.50% відповідно). Також є різниця для групи ФАНН і КГ в РЩКТ шийки стегна (-0.54% проти -2.71% відповідно). Цікаво, що жінки з КГ дещо втратили в МВКТ й РЩКТ в деяких досліджуваних місцях кісток (Ubago-Guisado та ін., 2019). В іншому досліді оцінювали вплив китайського бойового мистецтва тай чі (ТЧ) й швидкої ходьби (ШХ) на щільність кісткової тканини (ЩКТ) жінок в перименопаузі 45-55 років. Через 48 тижнів у групи, що виконувала ТЧ, виявлено збільшення ЩКТ у поперековому відділі хребта на 5.05%, а в групи, що здійснювала ШХ, одержали приріст цього ж параметра в шийці стегнової кістки на 8.23%. Через 4 й 8 тижнів після припинення виконання вправ провели повторні заміри ЩКТ, для групи ТЧ отримали збереження збільшення ЩКТ в попереку на 5.05% і 5.05% відповідно, і те ж саме збереження виявили для групи ШХ в шийці стегнової кістки на 8.23% і 9.41% відповідно (Cheng та ін., 2022).

Висновок. Огляд наукової літератури показав, що фізична активність дійсно має значення для покращення стану кісткової тканини. У деяких випадках цей вплив зберігається навіть після припинення занять фізичною активністю. Як бачимо, більшість вправ задіюють не весь скелет, а лише певну його частину, і ці відомості можуть стати в пригоді медичним працівникам.

Література

1. *Bone Health and Osteoporosis: A Report of The Surgeon General.* (2004). University Press of the Pacific.
2. Sundh, D., Nilsson, M., Zoulakis, M., Pasco, C., Yilmaz, M., Kazakia, G. J., Hellgren, M., & Lorentzon, M. (2018). High-Impact Mechanical Loading Increases Bone Material Strength in Postmenopausal Women-A 3-Month Intervention Study. *Journal of Bone and Mineral Research*, 33(7), 1242–1251. <https://doi.org/10.1002/jbmr.3431>
3. Ubago-Guisado, E., Sánchez-Sánchez, J., Vila-Maldonado, S., & Gallardo, L. (2019). Effects of Zumba® and Aquagym on Bone Mass in Inactive Middle-

---

Aged Women. *Medicina*, 55(1), 23. <https://doi.org/10.3390/medicina55010023>

4. Cheng, L., Chang, S., He, B., & Yan, Y. (2022). Effects of Tai Chi and brisk walking on the bone mineral density of perimenopausal women: A randomized controlled trial. *Frontiers in Public Health*, 10. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.948890>

THE INFLUENCE OF INTESTINAL MICROBIOTA ON THE DEVELOPMENT OF RHEUMATOID ARTHRITIS: KEY MICROORGANISMS AND THEIR ROLE IN THE REGULATION OF THE IMMUNE RESPONSE

Rumynska T. M., Kobak L. O., Hural A. R.

Danylo Halytsky Lviv National Medical University, Lviv, Ukraine

tanityshka.r@ukr.net

Actuality. Understanding how the gut microbiome participates in the regulation of health in autoimmune diseases may help in the development of new treatments.

Purpose. To establish a connection between intestinal dysbiosis and rheumatoid arthritis.

Materials and methods. Literature review of native and foreign sources.

Rheumatoid arthritis (RA) is an autoimmune disease in which the immune system mistakenly attacks its own tissues, particularly the synovial lining of the joints. It is characterized by pain, joint deformity, and sometimes can affect the other organs and systems, as well such as the heart and circulatory system, lungs, and the eyes. Microbial infection is believed to play a key role in the development of RA. Changes in the composition of the microorganisms of the intestinal tract in people with preclinical and already confirmed RA indicate an important role of the intestinal microbiota in the regulation of immune dysfunction, which is characteristic of this disease (Zhao T., Wei Y., Zhu Y., Xie Z., Hai Q., Li Z., & Qin D., 2022). Colonization with bacteria such as *Bacteroides fragilis* is associated with increased activity of regulatory T cells,

ЗМІСТ

**НАПРЯМ 1. СУЧАСНІ МОРФОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ТА НАУКОВІ
ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЦИНІ**

DIRECTION 1. ACTUAL MORPHOLOGICAL METHODS AND

SCIENTIFIC TECHNOLOGIES IN MEDICINE 5

ВПЛИВ ФАКТОРІВ ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
НА МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ КОРИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ

ШЕВЦОВ О. О., БЕЛОВА І. О. 5

ПРЕНАТАЛЬНА ПРОФІЛАКТИКА СЕРЦЕВО-СУДИННИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ ЯК АКТУАЛЬНЕ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ

ОЛЯНИЧ С. О., МИРОШНИЧЕНКО М. С., КАПУСТНИК Н. В., СЕЛІВАНОВА Л. І. 8

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЛЕГЕНЬ У ВІДПОВІДЬ НА КУРІННЯ:
АДАПТАЦІЯ ЧИ ПАТОЛОГІЯ .....

ГУРА Д. М., САЗОНОВА О. М. 11

СТРУКТУРНІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ СЕРЦЯ ЩУРІВ ЗА УМОВ
ЕКЗОГЕННОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ .....

ЯНЧИШИН А. Я., ТИМОШЕНКО І. О. 14

ЗМІНИ ОБОЛОЧОК ОЧНОГО ЯБЛУКА ТА ЙОГО ПРОВІДНИХ ШЛЯХІВ
ПІСЛЯ ВПЛИВУ УДАРНОЇ ХВИЛІ .....

АБДУЛ-ОГЛИ Л. В., БОНДАРЕНКО К. А. 17

ВПЛИВ СУЧАСНИХ МОРФОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ НА РОЗРОБКУ
ЕФЕКТИВНИХ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПРОГРАМ .....

РИХЛІК С. В., ТІЩЕНКО О. М., ДУГІН Д. В. 20

ДІЯ УДАРНОЇ ХВИЛІ НА НИРКИ .....

КОШАРНИЙ В. В., КАГРАМАНЯН А. К., КОЗЛОВСЬКА Г. О. 22

СВІТОВА СЛАВА ПРОФЕСОРА В. О. БЕЦА .....

ДОВМАНТОВИЧ Н. Г. 25

ЗМІНИ ГОРМОНАЛЬНОГО ПРОФІЛЮ ПРИ ОВУЛЯЦІЇ У КРІОПРОТОКОЛАХ ПРИ ЕКСТРАКОРПОРАЛЬНОМУ ЗАПЛІДНЕННІ Луцький А. С.	28
ЗОБРАЖЕННЯ АМПУТАЦІЇ НИЖНІХ КІНЦІВОК: ПІДХІД ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ МКФ, РЕАБІЛІТАЦІЯ ПІСЛЯ ОПЕРАЦІЇ Строна І. Д., Зубенко Є. А., Яковлева Ю. В.	31
THICKNESS OF SKIN LAYERS AS A PROGNOSTIC MARKER FOR NON-HEALING WOUNDS МАКУЄЄВА L. V., FROLOV O. K., ALIYEVA O. G.	33
РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕНОСТІ ПОСТІММОБІЛІЗАЦІЙНИХ КОНТРАКТУР НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ Трет'яков А. В., Мирошніченко М. С., Арсен'єв О. В.	36
МІКРОСУДИННІ ПЕРИЦИТИ: СУЧАСНИЙ ОГЛЯД ЇХ МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ Гненна В. О., Король А. П., Камінська А. О.	38
ДОСВІД АУТОТРАНСПЛАНТАЦІЇ ЖИРОВОЇ ТКАНИНИ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ПОСТРАВМАТИЧНИХ ТА ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНИХ РУБЦІВ Шкіренко О. Ю., Зборовський О. М., Бейліна К.П.	41
INDIVIDUAL VARIABILITY OF THE EXTERNAL JUGULAR VEINS LORUSHNIAK L., SUKHONOSOV R., USHAKOVA M.	44
ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КІНЕЗІОТЕРАПІЇ У ХВОРИХ НА ОСТЕОАРТРИТ У ПОСТКОВІДНОМУ ПЕРІОДІ Балашова І. В., Дукова О. Р., Лисий І. С.	47
ULTRASOUND EXAMINATION OF THE BONES OF THE LOWER LEG IN HUMAN FETUSES Кнмара Т. V., РANKIV T. V., KOVALCHUK P. YE.	49
ПОШКОДЖЕННЯ СТЕГНОВОГО ТА СІДНИЧНОГО НЕРВА: РЕАКЦІЯ ГЕМОМІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА ПРОТЯГОМ ПЕРШОГО ТИЖНЯ Кошарний В. В., Бойко Є. М., Демченко О. М.	51

МОРФОЛОГІЧНІ, КЛІНІЧНІ І ГЕНЕТИЧНІ МАРКЕРИ РИЗИКУ РОЗВИТКУ АДЕНОКАРЦИНОМИ НА ФОНІ СТРАВОХОДУ БАРРЕТТА	
Гненна В. О., Король А. П., Живцова А. Г.....	54
ЗМІНИ ЗАГАЛЬНОГО ДІАМЕТРУ АРТЕРІОЛ ЯСЕН ПРИ ТРИВАЛІЙ ДІЇ КОМПЛЕКСУ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК	
Олексієнко В. В. , Білаш С. М. , Гречка В. В.....	58
СУЧАСНЕ УЯВЛЕННЯ ПРО МОРФОЛОГІЧНІ, ГЕНЕТИЧНІ, КЛІНІЧНІ АСПЕКТИ ХВОРОБИ ФОН ВІЛЛЕБРАНДА	
Король А. П., Яровенко В. О., Іщук В. А.	60
THE BLOOD SUPPLY OF THE NERVES OF THE HAND IN FETUSES AND NEWBORNS	
SUKHONOSOV R., TERESHCHENKO A., HALYCHA M.....	63
ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН НИРОК У ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ ТА ГІПЕРТИРЕОЗОМ	
ВЕРЕЩИНСЬКА А. П., УРЬАНОВИЧ А. М.....	66
ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ В РЕАКЦІЇ НЕРВОВО-М'ЯЗОВОГО КОМПЛЕКСУ	
Родинський О. Г., Селезньова О. І., Родинська Г. О.	68
КІСТКОВА ТКАНИНА ТА ЇЇ ЗМІНИ ПІД УПЛИВОМ ФІЗИЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ В ЖІНОК	
Гарькуша А. Ю., Сазонова О. М.....	71
THE INFLUENCE OF INTESTINAL MICROBIOTA ON THE DEVELOPMENT OF RHEUMATOID ARTHRITIS: KEY MICROORGANISMS AND THEIR ROLE IN THE REGULATION OF THE IMMUNE RESPONSE	
RUMYNSKA T. M., KOVAK L. O., HURAL A. R.....	74
ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ДОДАТКОВИХ КОРЕНЕВИХ КАНАЛІВ ПЕРШИХ МОЛЯРІВ ВЕРХНЬОЇ ЩЕЛЄПИ	
Голіновська М. Ю., Блінський О. Я.	77

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В МІОКАРДІ СЕРЦЯ ЩУРІВ ЗА УМОВ СТІЙКОЇ ГІПЕРГОМОЦИСТЕЇНЕМІЇ (НА ОСНОВІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ)	
КАМІНСЬКИЙ Р. Ф., ІГНАТИЩЕВ М. Р., ДУДА О. В.	81
ЗМІНИ КОНЦЕНТРАЦІЇ МАЛОНОВОГО ДІАЛЬДЕГІДУ ТА НІТРИТІВ У КЛУБОВІЙ КИШЦІ ЩУРІВ НА РАНЬОМУ ТЕРМІНІ ВВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСУ ХІМІЧНИХ ХАРЧОВИХ ДОБАВОК	
ОЛІЙНИЧЕНКО Я. О., БЛАШ С. М., ОСНАЧ А. П.	82
НОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЯВЛЕННЯ СТІЙКИХ ФОРМ БАКТЕРІЙ. АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНІСТЬ	
ПРИХОДЬКО С. В., МЯЛЮК О. П., КАСЬКІВ М. В.	85
СУЧАСНЕ УЯВЛЕННЯ ПРО МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ, КЛІНІЧНІ ТА ДІАГНОСТИЧНІ АСПЕКТИ ХВОРОБИ ГОШЕ	
ГНЕННА В. О., ЛОБАС В. О., ЛИСЕНКО К. А.	88
НАПРЯМ 2. КЛІНІЧНІ, ДІАГНОСТИЧНІ, ФАРМАКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МЕДИЦИНИ	
DIRECTION 2. CLINICAL, DIAGNOSTIC, AND PHARMACOLOGICAL ASPECTS OF MEDICINE	92
ВПЛИВ ІН'ЄКЦІЙНИХ МЕТОДІВ В ЕСТЕТИЧНІЙ КОСМЕТОЛОГІЇ НА СТРУКТУРУ ТА ФУНКЦІЇ ШКІРИ: АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД	
АНДРІЙЧЕНКО А. А., РОГУЛЯ К. О., САЗОНОВА О. М.	92
AGILE-ТРАНСФОРМАЦІЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС ПАНДЕМІЙ ТА ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ	
БОНДАРЕНКО А. В., ЧУМАЧЕНКО І. В., ДОЦЕНКО Н. В., БОНДАРЕНКО О. В.	95
ДОСЛІДЖЕННЯ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ З ТУБЕРКУЛЬОЗУ В УКРАЇНІ	
ВАЛЕЦЬКИЙ Ю. М., ВАЛЕЦЬКА Р. О., МИШКО О. М.	97
АД'ЮВАНТНА ХІМІОТЕРАПІЯ ФТОРУРАЦИЛОМ ПРИ КОЛОРЕКТАЛЬНОМУ РАКУ: ЕФЕКТИВНІСТЬ, ПОБІЧНІ ДІЇ ТА	

ПЕРСПЕКТИВИ	
Густі Є. О., Грига В. І.	100
ГІГІЄНИЧНА ОЦІНКА РЕЖИМУ ХАРЧУВАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ЗЕЛЕНА М. І.	103
ОСОБЛИВОСТІ ГЕНЕРАЦІЇ АКТИВНИХ ФОРМ КИСНЮ ЛЕЙКОЦИТАМИ ЗА УМОВ НЕСПЕЦИФІЧНОГО ВИРАЗКОВОГО КОЛІТУ БАБЕНКО О. В., ВАСИЛЬЄВА І. М., НАКОНЕЧНА О. А.	106
ОЦІНКА МЕТАБОЛІЧНОЇ ТРАЄКТОРІЇ 5–ФТОРУРАЦИЛУ В БІОПТАТАХ АДЕНОКАРЦИНОМ ПРЯМОЇ КИШКИ	
Балаж Ю. П., Головацький А. С., Субіна К. С.	108
ПОРУШЕННЯ ОВУЛЯЦІЇ У МОЛОДИХ ЖІНОК З ПОСТПРАНДІАЛЬНОЮ ГЛІКЕМІЄЮ	
Буркало В. В., Балаж Ю. П., Бисага Н. Ю.	111
ВМІСТ ДЕЯКИХ ПРОЗАПАЛЬНИХ ІНТЕРЛЕЙКІНІВ У КРОВІ ЩУРІВ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ВИРАЗКОВОГО КОЛІТУ	
Васильєва І. М., Наконечна О. А., Ярмиш Н. В., Гарбар К. Б.	114
ВПЛИВ ПІДВИЩЕНОГО РІВНЯ ГОМОЦИСТЕЇНУ НА РІВЕНЬ УТВОРЕННЯ АТЕРОСЛЕРОТИЧНИХ БЛЯШОК У СУДИНАХ	
Камінський Р. Ф., Дзевульська І. В.	116
ВИВЧЕННЯ СПОЖИВАННЯ ОКРЕМИХ ГРУП ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ СТУДЕНТАМИ-МЕДИКАМИ	
Ковалів М. О.	117
ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛІ ПЛОКАРПІН-ВИКЛИКАНИХ ХРОНІЧНИХ СУДОМ, ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОРУШЕНЬ КОГНІТИВНИХ ФУНКЦІЙ У ЩУРІВ	
Копйова Н. В.	120
АКТИВНІСТЬ ДЕЯКИХ ФЕРМЕНТІВ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СТАНУ ЕНДОМЕТРІЯ	
Кузьміна І. Ю., Кузьміна О. А.	121

ЗАСТОСУВАННЯ ЛІДОКАЇНУ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗАСТЕРЕЖЕННЯ	
Лоцкіна Я. Г., Лукієнко О. В.....	123
ГОРМОНАЛЬНА ДІАГНОСТИКА ОВУЛЯЦІЇ	
Луцький А.С., Луцька С.В., Арсен'єв О.В.....	126
ОЦІНКА ФАКТИЧНОГО СПОЖИВАННЯ ОСНОВНИХ ГРУП ПРОДУКТІВ	
СТУДЕНТАМИ-МЕДИКАМИ	
Матисік С. І.	129
РОЛЬ МІКРОБІОТИ УРОГЕНІТАЛЬНОГО ТРАКТУ У БЕЗПЛІДНИХ	
ЧОЛОВІКІВ, ЯКІ СТРАЖДАЮТЬ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ	
Мялюк О. П., Швед Л. О., Нестерук Н. В.	132
ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ В-КАТЕНІНА	
Невмержицька Н. М.	135
СТАН ФОСФОЛІПІДНОГО БІШАРУ ЛЕЙКОЦИТІВ КРОВІ ЩУРІВ ЗА	
УМОВ ПЕРОРАЛЬНОГО ВВЕДЕННЯ КАРАГІНАНУ	
Наконечна О. А., Васильєва І. М., Стеценко С. О., Янковська Д. О.	137
ХАРАКТЕРИСТИКА БОЛЬОВОГО СИНДРОМУ ПРИ ОСТЕОАРТРИТІ У	
ПІДЛІТКІВ	
Нікольська О. С., Білопольська М. І., Летяго Г. В.	139
ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНИМИ ФОРМАМИ	
СКРОНЕВО-НИЖНЬОЩЕЛЕПНИХ РОЗЛАДІВ ЗА ДОПОМОГОЮ	
ФАРМАКОЛОГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ	
Паламарчук О. С., Телішевська У. Д., Телішевська О. Д.	141
РАЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ЗНЕБОЛЮВАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ПІСЛЯ	
ВИДАЛЕННЯ ТРЕТІХ МОЛЯРІВ	
Удод О. А., Просандєєва О. І.	143
ПРОФІЛАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ	
ЗДОРОВ'Я	
Шанигін А. В.	146

ПАТОГЕНЕТИЧНЕ	ЗНАЧЕННЯ	ФІЗИЧНИХ	ВПРАВ	НА
СЕРЦЕВО-СУДИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ				
Щурко М. М.....				150
SMALL DOSES OF CARBON MONOXIDE FROM THE CORM-2 DONOR DRUG REDUCE ISCHEMIA-REPERFUSION DAMAGE TO THE HEART BESCHASNYI S., HASIUK O.				
				153
INFLUENCE OF TREATMENT OF CATARRHAL GINGIVITIS ON THE STATE OF NONSPECIFIC RESISTANCE OF THE ORAL CAVITY IN ADOLESCENT AND YOUNG PEOPLE WHO SMOKE				
LISETSKA I. S.				155
STUDY OF INDIVIDUAL CHANGES IN THE SPINAL CORD EPICONE KUZMENKO D. M., HALYCHA M. S., SUKHONOSOV R. O.....				
				158
UNRAVELING THE IMPACT OF AIR POLLUTION ON CARDIOVASCULAR DISEASES				
SHAABANI A., LANE H.				160
<i>ROBINIA VISCOSA</i> MICHX. EX VENT. AS AN ORNAMENTAL PLANT WITH EXPECTED BACTERICIDAL PROPERTIES				
LUKASH O. V., MORSKYI V. I., ТКАЧЕНКО Н. М.....				163
РОЛЬ ПРОТЕЇНФОСФАТАЗИ А2 (PPA2) У РОЗВИТКУ ХВОРОБИ АЛЬЦГЕЙМЕРА				
Невмержицька Н. М.				164
АНТРОПОМЕТРИЧНІ ПАРАМЕТРИ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ КЩУЛА Л. М.				
				168
НАПРЯМ 3. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЧНІЙ НАУЦІ, ПРАКТИЦІ ТА ОСВІТІ				
DIRECTION 3. DIGITAL TECHNOLOGIES IN MEDICAL SCIENCE, PRACTICE, AND EDUCATION.....				
				171

ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЮ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я	
Дейкун М. П., Мехед О. Б., Ячна М. Г.	171
ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ ТА ЇЇ РОЗВИТОК	
Кириченко А. В.	174
ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ РКМ OBSIDIAN У РЕАЛІЗАЦІЇ КОГНІТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	
Рижов О. А., Іванькова Н. А.	177
ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІЙ ГАЛУЗІ	
Лясова Ю. С., Козлова В. В., Козлов А. В.	180
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СВІТОВОГО РИНКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я	
Коваленко В. В., Малишев В. В., Свистунова Ю. О.	183
ЦИФРОВА СТОМАТОЛОГІЯ ЯК ПОШТОВХ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Уманська Т. Ю., Чиранова Д. І., Рамзайцева Н. А.	186
ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТРИВИМІРНОГО СКАНУВАННЯ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Шиян Д. М., Устїч Д. К.	189
USE OF INFORMATION RESOURCES IN THE STUDY OF HISTOLOGY, CYTOLOGY AND EMBRYOLOGY IN MEDICAL UNIVERSITY	
ALIYEVA O., MAKUYEYeva L., PORAZOVA O.	192
ДИНАМІКА СВІТОВОГО РИНКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я	
Малишев В. В., Коваленко В. В., Лукацький Д. Є.	195
СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ САЙТУ НАВЧАЛЬНОЇ АПТЕКИ	
Пишнограсв Ю. М., Строїтелева Н. І.	198

RANGE OF VARIABILITY OF THE MORPHOMETRIC INDICATORS OF THE PIRIFORM APERTURE OF MEN DEPENDING ON CRANIOTYPE BOIAGINA O. D., MELNYK V. I., SAMOSUDOVA L. V.	201
ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ У ВИКЛАДАННІ ІСТОРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН	
Подкупко Т. Л.	202
ТЕЛЕМЕДИЦИНА ТА ДИСТАНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ	
Самолук Т. Л., Мялюк О. П., Невгадовська П. М.	204
3D-ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В АНАТОМІЇ ЗУБОЩЕЛЕПНОЇ СИСТЕМИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ДІАГНОСТИКИ ТА ПЛАНУВАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ВТРУЧАНЬ	
Паненко М. В., Шевцов О. О.	207
КРИТЕРІЇ ВИБОРУ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБИГУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАКЛАДУ	
Строїтелева Н. І., Пишнограєв Ю. М.	210
ВИКОРИСТАННЯ УНІВЕРСАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЦИФРОВОГО КОНТЕНТУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ З ВАДАМИ ЗОРУ Король А. П., Гненна В. О., Говорущенко О. О.	213
РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
Прокопець К. О.	216
ТЕХНОЛОГІЇ, ЯКІ ФОРМУЮТЬ МЕДИЦИНУ МАЙБУТНЬОГО	
Владимирова І. М., Бурлака В. О.	219
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ ПЕРЕБІГУ ПАНДЕМІЇ COVID-19 З ЕКОНОМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ	
Нессонова Т. Д., Подаваленко А. П., Білера Н. В.	221

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДЛЯ ОПАНУВАННЯ СТУДЕНТАМИ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Старкова І. В., Старкова В. Д.....	225
СЕГМЕНТАЦІЯ СВІТОВОГО РИНКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я	
Малишев В. В., Коваленко В. В., Мазур А. О.	227
ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА САМООЦІНКУ ТА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я	
Литвин М. В., Шанигін А. В.....	230
НАПРЯМ 4. МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ В УКРАЇНІ ТА В СВІТІ	
DIRECTION 4. AN INTERDISCIPLINARY APPROACH TO THE TRAINING OF FUTURE DOCTORS IN UKRAINE AND AROUND THE WORLD	234
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ НАУКОВОГО ГУРТКА ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ З ЧИСЛА ІНОЗЕМЦІВ ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА ЗА ПРОГРАМОЮ ПЕРВИННОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ЗАГАЛЬНА ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА» В ДОНЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	
Алієв Р. Б., Шаповалова А. С.....	234
ПАРАЗИТИЗМ У БАКТЕРІЙ	
Тининика Л. М., Сілюков О. Д.	237
МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ В УКРАЇНІ ТА В СВІТІ	
Баранова О. В.	240
МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ НАУКОВО-ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН	
Бурико О. М.	243

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	
Бурлака І. С., Підгайна В. В.	246
НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ	
Віннікова Н. В., Кудрявцева Т. О.	248
РЕКОМЕНДУВАЛЬНА СТРАТЕГІЯ В РОБОТІ ПАРАМЕДИКА	
Гандзюк О. М., Мар'юк Г. Я., Шепеля З. О.	251
РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ МЕДСЕСТРИНСТВО	
Панченко М. В., Тщенко О. М., Троценко О. В.	254
МІЖДИСЦИПЛІНАРНО ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ТРЕНД ПРИ ВИКЛАДАННІ ОСНОВ ПСИХОЛОГІЇ МЕДИЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДЕОНТОЛОГІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ: НОВІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ	
Возович А. А.	257
ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ТИПІВ ЗАПИТАНЬ У РОБОТІ ПАРАМЕДИКІВ	
Гандзюк О. М., Короць А. В., Панасюк І. В.	260
РОЛЬ УСНОГО МОВЛЕННЯ У РОБОТІ ПАРАМЕДИКІВ	
Гандзюк О. М., Прокопчук Л. С., Притульська О. В.	263
РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ДИТЯЧИХ СТОМАТОЛОГІВ	
Гуменюк О. М.	266
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ КАФЕДР ЗАГАЛЬНОЇ, ДИТЯЧОЇ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ХІРУРГІЇ З КУРСОМ УРОЛОГІЇ ТА ОФТАЛЬМОЛОГІЇ ТА СИМУЛЯЦІЙНИХ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОНМЕДУ	
Давидов Д. М., Блаш О. В.	268
ДЕОНТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИТЯЧИХ СТОМАТОЛОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	
ЄФРЕМОВА О. В.	270

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ ФАХОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ	
КАРЛОВА Т. Є., РАШИДІ Б. Р., КРАВЧУК О. М.....	274
РІВЕНЬ ЗНАНЬ ПРО ВІЛ/СНІД СЕРЕД СТУДЕНТІВ: ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ ТА	
ПРОФІЛАКТИКА	
КІВАЧУК О. С., ШАНИГІН А. В.	277
ПОРІВНЯННЯ НАВЧАЛЬНИХ СИСТЕМ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ В	
УКРАЇНІ	
КОШАРНИЙ В. В., АБДУЛ-ОГЛИ Л. В., РУТГАЙЗЕР В. Г.	279
РОЛЬ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА МОЛОДШИХ КУРСАХ	
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
КОШЕЛЬНИК О. Л., АНЦУТ О. А., БОЙЧЕНКО О. О.....	282
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ХІМІЇ – ВАЖЛИВА	
УМОВА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	
МАРУСЕНКО О. І.....	286
МЕТОД КОНКУРЕНТНИХ ГРУП ЯК ФОРМА ПІДВИЩЕННЯ	
ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	
НЕМЧЕНКО О. О., ШИКУЛА Р. Г.	290
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ:	
ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ	
ПАКУЛЬЄВА О. С., НЕЧАЄВА Є. О., РАДЕЦЬКА А. О., КУДРЯВЦЕВА Т. О.....	292
РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ У ПІДТРИМЦІ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ	
СКОВОРОДКА К. В., ШАНИГІН А. В.	295
ВИКОРИСТАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ ЯК	
ІННОВАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МЕТОДИКИ СИМУЛЯЦІЙНОГО	
НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ МЕДИКІВ	
ПАРФЕНЮК М. О.	298
ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД У ПОБУДОВІ КУРСУ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ	
ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ЛІКАРЯ»	
РАЗУМНА А. Г.....	300

РОЛЬ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЛІКАРІВ МАЙБУТНЬОГО	
Рихлік С. В., Тщенко О. М., Панасенко В. О.	304
THE ROLE OF OUTER MEMBRANE PROTEINS IN THE STRUCTURE OF BACTERIAL CELL WALLS	
Тунунука L. N, Nikolchenko A. Yu.....	307
АКТИВІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ	
Купріянова О. В., Руднєва Н. І., Давиденко О. В.....	310

Медичні та біологічні науки: міждисциплінарний аспект:

матеріали Міжнародної міждисциплінарної науково-практичної internet-конференції до

Всесвітнього дня анатомії

(17 жовтня 2024 р., м. Харків)

Колектив авторів

Видання українською та англійською мовами

ISBN 978-617-7886-54-8

Опубліковано на основі ліцензії Creative Commons Attribution License

Авторські аркуші – 14,6

Видавець СГ НТМ «Новий курс»

Пр. Перемоги, 77, оф. 179, Харків, 61174, Україна

Тел.: +380962250903, +380500301905

Telegram, Viber: +380970440309

Сайт: www.newroute.org.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції: серія ДК № 8013 від 22.11.2023.

Зареєстровано у Global Register of Publishers.

Ідентифікатор видавця 7886